

Starożytna Grecja - kolebką cywilizacji europejskiej.

Paulina Stelmaszczyk

To poziom rozwoju społeczeństwa w danym okresie historycznym, z określonym poziomem kultury materialnej, stopniem opanowania środowiska naturalnego i nagromadzeniem instytucji społecznych. Stanowi ona najwyższy poziom organizacji społeczeństw, z którymi jednostki identyfikują się. W skład cywilizacji wchodzi mniejsze jednostki, np.: narody, wspólnoty pierwotne czy inne zbiorowości.

CYWILIZACJA

<https://pl.wikipedia.org/wiki/Cywilizacja>

Różnice kulturowe między nimi, wynikające głównie z odmiennych religii, powodują ciągłe konflikty w miejscu, w którym się ze sobą stykają.

Samuel Huntington „Zderzenie cywilizacji”

Europejska cywilizacja narodziła się w Helladzie. Jej kontynuatorami byli starożytni Rzymianie, aż do upadku w 476 r. Na kształt naszej cywilizacji wpłynęło chrześcijaństwo.

Grecja – kolebka cywilizacji zachodu

Starożytna Grecja

- Starożytna Grecja to państwo położone na Półwyspie Bałkańskim, na południu Europy, nad Morzem Śródziemnym. Grecja była krajem górzystym (góry stanowią 4/5 kraju).
- Państwo to nie było zwartym silnym krajem, lecz zostało podzielone na państwa-miasta, zwane polis greckimi.
- Do najważniejszych miast-państw zalicza się: Achaje z Atenami, Spartę, Jonię z Efezem i Milet. Mimo iż stanowiły one wielkie potęgi, nigdy nie doszło do ich zjednoczenia, głównie przez niedogodne warunki krajobrazowe.

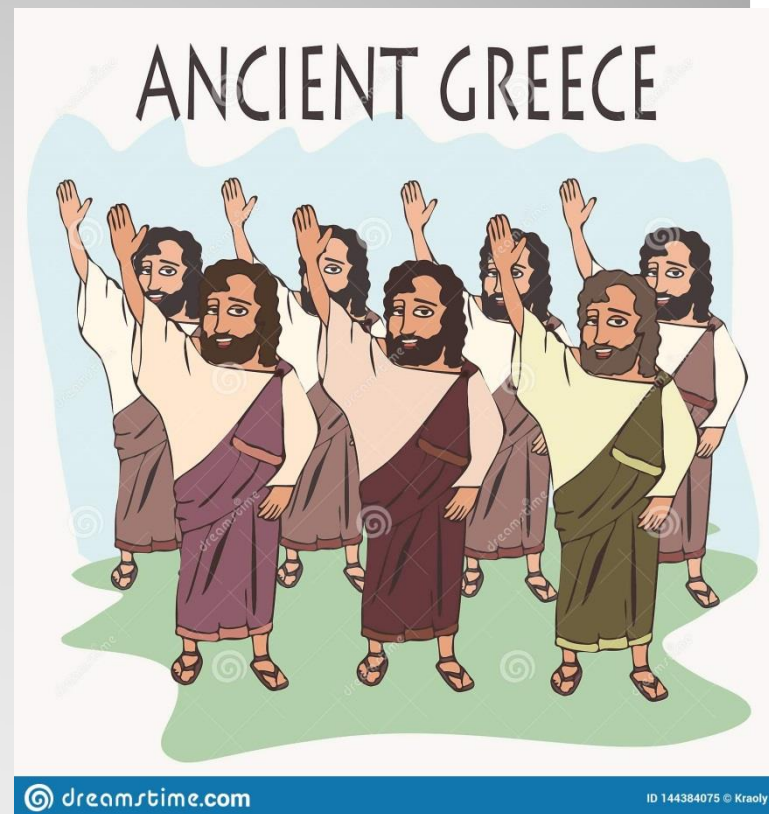
Położenie

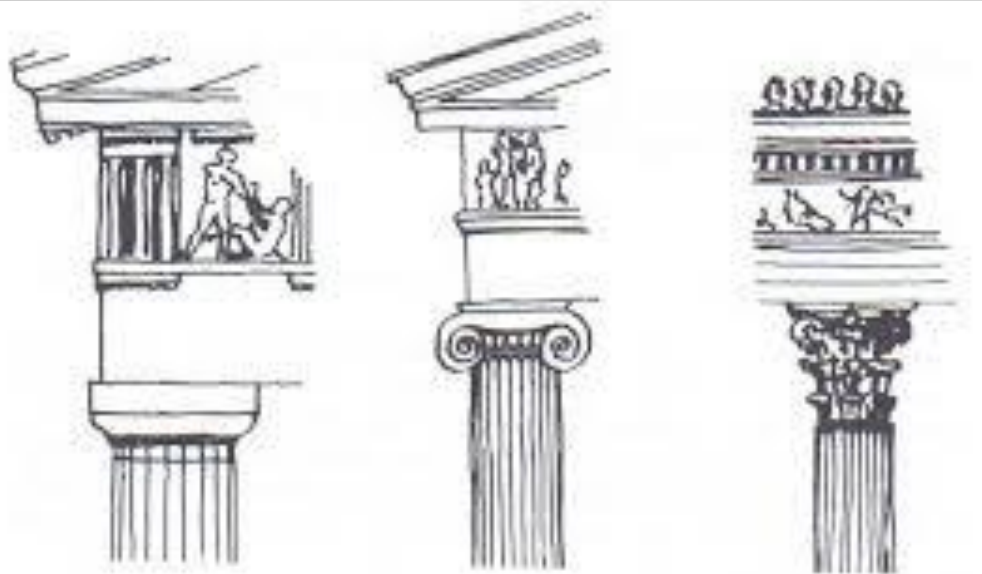
Z czego byli znani Grecy?

Starożytni Grecy ustalili kanon estetyki i piękna. Położyli fundamenty pod rozwój literatury, architektury, filozofii, nauki i sztuki współczesnej Europy.

- forma ustroju państwowego zapoczątkowana w Atenach
- w VI w. p.n.e. przez reformy Solona, a następnie Klejstenesa,
- osiągnęła swoją pełnię w V w. p.n.e. Opierała się na możliwości udziału we władzach polis
- wszystkich wolnych obywateli.
- Najwyższą władzę w państwie ateńskim tworzyło Zgromadzenie Ludowe (eklezja), w którym prawo udziału miał każdy obywatel posiadający pełnię praw,
- po ukończeniu 20 roku życia.

- W starożytnej Grecji uformowały się trzy główne porządki architektoniczne - dorycki, joński i koryncki.

dorycki

joński

koryncki

Arch

Partenon – świątynia bogini Ateny na Akropolu w Atenach.

- Olimpiejon - świątynia poświęcona greckiemu bogu Zeusowi Olimpijskiemu.

Sty

- Erechtejon - dwupoziomowa świątynia zbudowana na ateńskim Akropolu, poświęcona Posejdonowi i Atenie.

- Filozofia (gr. philos – miłośnik, sophia – mądrość -
- „umiłowanie mądrości”),
- zaczęła się rozwijać począwszy
- od VI wieku p. n. e.
- a w V wieku p.n.e. głównym ośrodkiem filozoficznym stały się Ateny.
- Najczęstszym obszarem dociekań inspirującym Greków był wszechświat, bogowie, ludzie, sens życia i działań publicznych.

Filozofia:

- Sokrates („Wiem, że nic nie wiem”)
- Platon („Obrona Sokratesa, Państwo”)
- Arystoteles

Założyciel szkoły filozoficznej w ogrodach Lykeionu (od nazwy sąsiadującej z rzeźnią świątyni Apollina Likejońskiego) – stąd wzięło się później „liceum”.

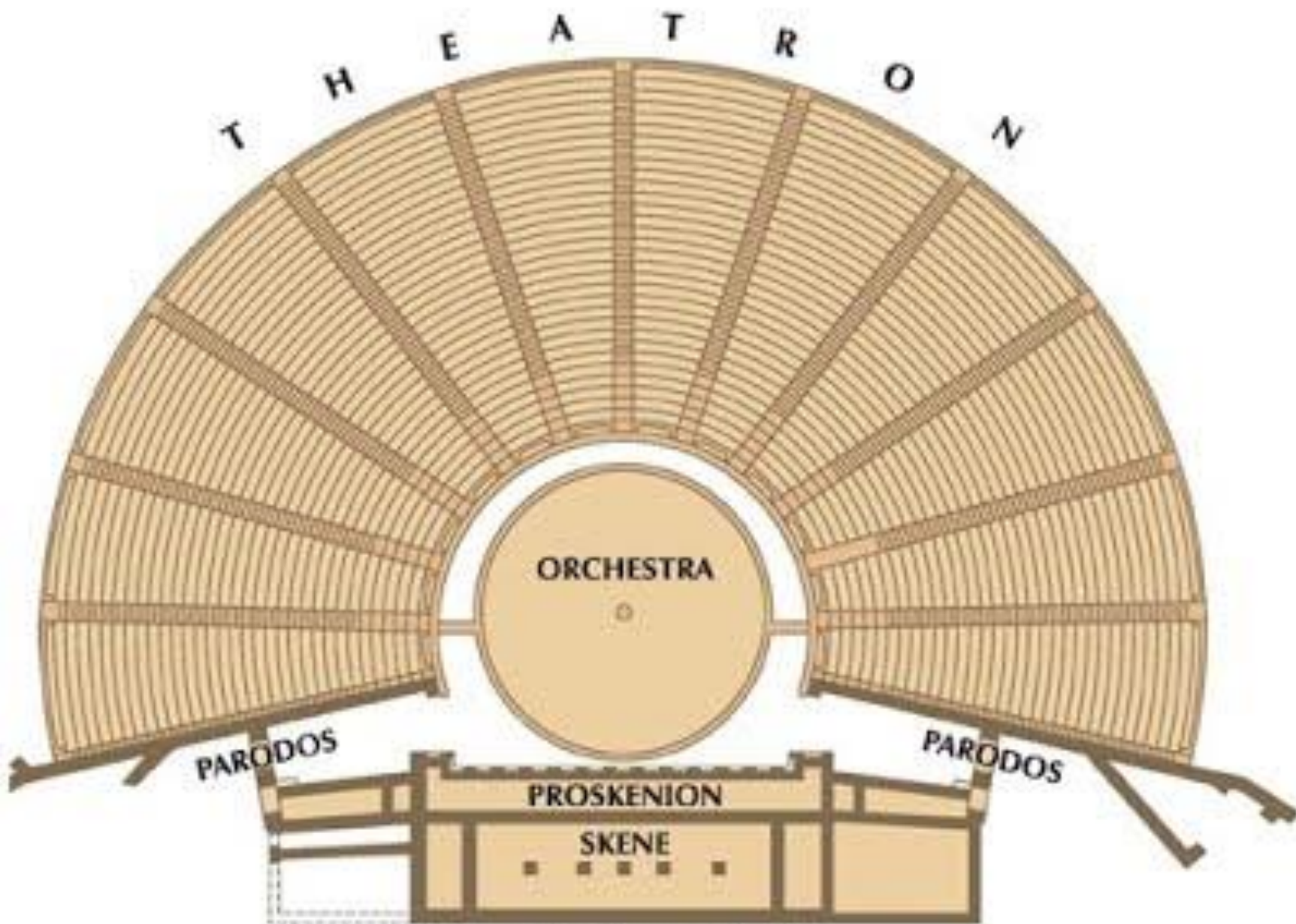
Filozofia:

- Teatr antyczny narodził się około VI wieku p.n.e. w Grecji.
- Początkowo miał charakter sakralny, gdyż wywodził się z uroczystości ku czci boga wina, witalności, życia i biesiad - Dionizosa, syna Zeusa.
- Przedstawienia teatralne w odbywały się na świeżym powietrzu, pozwalał na to ciepły klimat kraju.

Teatr antyczny:

Schemat teatru greckiego

- Pierwsze igrzyska olimpijskie odbyły się w 776 r. p.n.e. w Olimpii.
- Poświęcone były Zeusowi.
- Zwycięzca otrzymywał wieniec laurowy.

Olimpiada

Pięciobój

rzut dyskiem

bieg

skok w dal

zapasy

rzut oszczepem

- Grecy wyznawali politeizm, czyli wielobóstwo - wierzyli w wielu bogów.
- Wyobrażano ich sobie jako ludzi, ale piękniejszych i nieśmiertelnych.
- Bogowie opiekowali się różnymi dziedzinami życia, ingerowali w sprawy ludzi a nawet spotykali się ze śmiertelnymi.
- Ich historie opisane zostały w mitologii, czyli zbiorze mitów.
- Mity tłumaczą, jak powstały różne zjawiska ziemskie, np. pory roku.

Religia:

- OLIMP, Olimbos, masyw górski w Grecji, w pobliżu Zatoki Salonickiej; wys. do 2917 m.
- Według wierzeń starożytnych Greków siedziba bogów greckich, stąd zwanych olimpijskimi.

Starożytna Grecja ukształtowała
współczesny świat nauki i kultury.

Dorobek kultury starożytnej Grecji przetrwał do naszych czasów dzięki przekazaniu dzieł i pamięci o nich przez kolejne pokolenia i kultury. Kultura starożytnej Grecji wywarła bezpośredni znaczny wpływ na kulturę **starożytnego Rzymu, który przejął grecką mitologię, poczucie piękna i estetyki.**

- W Rzymie zachowano też starogrecką teorię architektury, znacznie ją wzbogacając. Starożytny Rzym uzupełnił dorobek grecki - podstawy współczesnego prawa narodziły się w Rzymie, a nie w Grecji, choć to z tej ostatniej pochodzi teoria typologii państwa i demokracji. W okresie średniowiecza, dorobek starożytnej kultury greckiej pozostał żywy dzięki **chrześcijaństwu i islamowi**. Chrześcijanie zamieszkujący Afrykę Północną, w tym chrześcijańscy filozofowie, tacy jak **Augustyn**, przyczynili się do przekazania dorobku starożytnej Grecji poprzez zapożyczenia, tłumaczenia i komentarze.

W średniowieczu kulturę antyku odkryto w Cesarstwie Franków Karola Wielkiego, podczas tak zwanego renesansu karolińskiego, który szczególnie silnie naznaczył się w Irlandii. Podczas złotego wieku islamu **filozofowie muzułmańscy** udoskonaliли wiele elementów filozofii i nauki starożytnej Grecji, w tym **arytmetykę**, wzbogacając ją o cyfry arabskie, zapożyczone z Indii. Wreszcie, dla nowożytności kulturę starożytnej Grecji odkryło odrodzenie, będące punktem odniesienia dla wszystkich kolejnych okresów rozwoju filozofii i nauki.

Dziękuję za uwagę.

Feliks Koneczny jest jednym z najbardziej uznanych badaczy cywilizacji w świecie nauki. Według samego autora „na to, co zwiemy Zachodem składają się: filozofia grecka, prawo rzymskie i etyka chrześcijańska.”

Czy zgadzasz się z tym stwierdzeniem?
Uzasadnij.